

SUGUHORMOONE SIDUV GLOBULIIN

Lühend	S,P-SHBG																		
Mõiste	Maksas sünteesitav glükoproteiin, steroidsete suguhormoonide kandurvalk veres. Seob testosterooni ja dihidrottestosterooni suure afiinsusega, östradioli mõnevõrra nõrgemini, reguleerides nende biosaadavust. Bioloogiliselt aktiivne on vaid suguhormoonide vaba fraktsioon. SHBG sisaldust veres reguleeritakse östrogeenide ja kilpnäärme hormoonide positiivse ja androgeenide negatiivse tagasisidemehhanismiga, samuti põhjustavad SHBG sünteesi vähenemist maksa rasvasisalduse tõus ja põletikumediaatorid - tsütokiinid.																		
Näidustused	Vaba androgeeni indeksi (FAI) arvutus: $FAI = \frac{P-Testo}{P-SHBG} \times 100 (\%)$ Vaba testosterooni (S,P-fTesto calc) arvutus – Vermeuleni valem - Jätku-uuring meestele vanuses 20 – 45 a., kui P-Testo <15 nmol/L																		
Proovivõtu vahendid	Geeli ja liitiumhepariiniga katsuti või geeli ja hüübimisaktivaatoriga katsuti																		
Materjali säilivus ja transport	Plasma/seerum: 2...8 °C 3 päeva, –20 °C 1 kuu Juhul, kui proovimaterjali ei saa kohe laborisse saata, tuleb plasma eraldada.																		
Teostamise aeg ja koht	2 korda nädalas, kliinilise keemia labor, Ravi 18																		
Meetod	Elektrokemoluminomeetria																		
Referentsvahemikud	<table border="0"> <tr> <td>SHBG</td> <td>Mehed: 20...50 a: 18,3...54,1 nmol/L</td> </tr> <tr> <td></td> <td>≥ 50 a: 20,6...76,7 nmol/L</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Naised: 20...50 a: 32,4...128 nmol/L</td> </tr> <tr> <td></td> <td>≥ 50 a: 27,1...128 nmol/L</td> </tr> <tr> <td>FAI</td> <td>Mehed: 20...50 a: 35...93 %</td> </tr> <tr> <td></td> <td>≥ 50 a: 24...72 %</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Naised: 20...50 a: 0,3...5,6 %</td> </tr> <tr> <td></td> <td>≥ 50 a: 0,2...3,6 %</td> </tr> <tr> <td>fTesto calc</td> <td>Mehed: 20...45 a: 0,25...0,80 nmol/L</td> </tr> </table>	SHBG	Mehed: 20...50 a: 18,3...54,1 nmol/L		≥ 50 a: 20,6...76,7 nmol/L		Naised: 20...50 a: 32,4...128 nmol/L		≥ 50 a: 27,1...128 nmol/L	FAI	Mehed: 20...50 a: 35...93 %		≥ 50 a: 24...72 %		Naised: 20...50 a: 0,3...5,6 %		≥ 50 a: 0,2...3,6 %	fTesto calc	Mehed: 20...45 a: 0,25...0,80 nmol/L
SHBG	Mehed: 20...50 a: 18,3...54,1 nmol/L																		
	≥ 50 a: 20,6...76,7 nmol/L																		
	Naised: 20...50 a: 32,4...128 nmol/L																		
	≥ 50 a: 27,1...128 nmol/L																		
FAI	Mehed: 20...50 a: 35...93 %																		
	≥ 50 a: 24...72 %																		
	Naised: 20...50 a: 0,3...5,6 %																		
	≥ 50 a: 0,2...3,6 %																		
fTesto calc	Mehed: 20...45 a: 0,25...0,80 nmol/L																		
Tõlgendus	<table border="0"> <tr> <td>SHBG↑</td> <td> rasedus, östrogeenid androgeenide defitsiit hüpogonadism meestel mõned psühhiaatrilised ravimid </td> </tr> <tr> <td>SHBG↓</td> <td> hüperandrogeneemia Cushingi sündroom hüperprolaktineemia rasvumine </td> </tr> </table> Segavad tegurid: Reumatoidfaktor >1200 kU/l, biotiin ravidoosides – viimasest annusest peab olema möödunud vähemalt 8 tundi.	SHBG↑	rasedus, östrogeenid androgeenide defitsiit hüpogonadism meestel mõned psühhiaatrilised ravimid	SHBG↓	hüperandrogeneemia Cushingi sündroom hüperprolaktineemia rasvumine														
SHBG↑	rasedus, östrogeenid androgeenide defitsiit hüpogonadism meestel mõned psühhiaatrilised ravimid																		
SHBG↓	hüperandrogeneemia Cushingi sündroom hüperprolaktineemia rasvumine																		
Konsultatsioon	Piret Kedars, Vaike Viia, Svetlana Norman																		
HK hinnakirja koodid	66707																		

Kirjandus	1. Ho C, Stoddart M, Walton M Calculated free testosterone in men: Comparison of four equations and with free androgen index <i>Annals of Clinical Biochemistry</i> · October 20062. Välimäki M, Sane T, Dunkel L jt (2003) <i>Endokrinoloogia, Duodecim</i> (2000), tõlge eesti keelde <i>Medicina</i>: 113–1223. Marks V, Cantor T, Mesko D, et al (2002) <i>Differential diagnosis by laboratory medicine</i>, Springer-Verlag: 324–3254. Fischbach FT, Dunning MB (2004) <i>A manual of laboratory diagnostic tests</i>, 7th Edition, Lippincott Williams & Wilkins: 447–4485. UpToDate
Koostajad	Maiga Mägi, Piret Kedars